

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydział III Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący:	SSO Zofia Klisiewicz SSO Agnieszka Skrzekut SSO Katarzyna Kwilosz-Babiś (sprawozdawca)
Protokolant:	staż. Kinga Burny

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2014r.

na rozprawie

sprawy z wniosku S. P.

przy uczestnictwie P. P., E. B. (1), I. B., A. B. (1), J. B. (1), A. B. (2), J. B. (2), P. B., A. B. (3), M. C. (1), S. C., T. C., B. C., J. C., A. C. (1), K. C. (1), A. C. (2), A. C. (3), M. C. (2), K. C. (2), M. C. (3), M. C. (4), R. C. (1), M. D., K. D., E. G., U. G., M. H., A. J. (1), A. J. (2), J. K. (1), J. K. (2), A. K., J. K. (3), W. K., G. K., A. M. (1), Z. M., A. M. (2), H. M., M. M., A. O., B. P. (1), J. P. (1), B. R., S. S., A. S. (1), C. S., M. S. (1), M. S. (2), A. S. J. S. (1), K. S. (1), A. S. (2), G. S., J. S. (2), K. S. (2), M. S. (3), I. Ś., D. T., E. T. (1), I. T., J. T. (1), K. T. (1), E. T. (2), J. T. (2), K. T. (2), K. T. (3), L. T. (1), L. T. (2), M. T. (1), M. T. (2), S. T., S. T., W. T., Z. T., A. W., A. Z., T. Z., Gminy R., F. D., B. S., M. S. (4), A. S. (3), J. S. (3), M. S. (5), A. S. (4), J. S. (4), P. C., B. G., D. S., A. P. (1), B. M., A. P. (2), B. P. (2)

o zasiedzenie nieruchomości

na skutek apelacji uczestników P. B.i F. D.oraz zażalenia wnioskodawcy S. P.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Nowym Sączu VII Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w Muszynie z dnia 24 maja 2013 r., sygn. akt VII Ns 144/13

p o s t a n a w i a :

- 1. umorzyć postępowanie apelacyjne w zakresie wywołanym apelacją uczestnika P. B.,**
- 2. zmienić punkt III. zaskarżonego postanowienia w ten sposób, że datę 1.01.2006r. zastąpić datą 31.12.2012r.,**
- 3. w pozostałej części apelację uczestniczki F. D. oddalić,**
- 4. w uwzględnieniu zażalenia zmienić punkt V. zaskarżonego postanowienia w ten sposób, że w miejsce słów: „zasądzić solidarnie od wnioskodawców J. P. (2) i S. P.” wpisać słowa : „przyznać ze**

środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Nowym Sączu- VII Zamiejskowy Wydział Cywilny z siedzibą w Muszynie ”,

5. przyznać ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Nowym Sączu - VII Zamiejskowy Wydział Cywilny z siedzibą w Muszynie na rzecz adwokata J. Ś.kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych) brutto tytułem wynagrodzenia za sprawowanie funkcji kuratora nieznanego z miejsca pobytu uczestniczki F. D.w postępowaniu apelacyjnym,

6. przyznać biegłemu A. H. wynagrodzenie i zwrot wydatków za wykonaną w postępowaniu apelacyjnym czynność klauzulowania mapy z projektem podziału 724/1 i 725 w łącznej kwocie 640,11 zł (sześćset czterdzieści złotych 11/100) , którą to kwotę wypłacić tymczasowo ze środków Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Nowym Sączu.

7. nakazać ściągnąć od uczestników: D. S., A. P. (1), P. P., B. M., A. P. (2) i B. P. (2) na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Nowym Sączu kwoty po 53 zł (pięćdziesiąt trzy złote) tytułem zwrotu połowy wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w postępowaniu apelacyjnym.

8. orzec, że wnioskodawca i uczestnicy ponoszą koszty postępowania apelacyjnego związane ze swym udziałem w sprawie.

Sygn. akt III Ca 847/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 grudnia 2008r. (sygn. akt I Ns 202/07) Sąd Rejonowy w Muszynie stwierdził, że z dniem 27 maja 1984r. J. P. (2) i S. P.nabyli w drodze zasiedzenia na własność, na prawach wspólności majątkowej małżeńskiej w całości działkę ewidencyjną nr (...)o pow. 0,06 ha położoną w R.w miejsce dotychczasowych właścicieli hipotecznych oraz na tych samych zasadach nabyli z dniem 1 stycznia 2006r. własność działki ewidencyjnej nr (...)o powierzchni 0,02 ha oraz działki ewidencyjnej nr (...)o powierzchni 0,01 ha położonych w R.. Ponadto sąd umorzył postępowanie w przedmiocie stwierdzenia zasiedzenia działek nr (...)i orzekł o kosztach postępowania.

Na skutek apelacji od powyższego orzeczenia Sąd Okręgowy w Nowym Sączu postanowieniem z dnia 29 września 2009r. uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Muszynie do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Po ponownym rozpoznaniu Sąd Rejonowy w Nowym Sączu VII Zamiejskowy Wydział Cywilny z siedzibą w M.postanowieniem z dnia 24 maja 2013r. na podstawie mapy z projektem podziału sporządzonej przez inż. A. H. z dnia 1 grudnia 2008r. uwidocznili wykaz podziałów pozahipotecznych:

-pgr (...) o pow. 0,9906ha z KW (...) podzieliła się na pgr (...) o pow. 0,0480ha, nr (...) o pow. 0,0044ha, nr (...) o pow. 0,0135ha, nr (...) o pow. 0,0014ha, nr (...) o pow. 0,9233ha;

- pgr (...)o pow. 0,3050ha z KW (...)podzieliła się na nowe pgr (...)o pow. 0,2310ha, nr (...)o pow. 0,0140ha, nr (...)o pow. 0,0100ha i dr (...) o pow. 0,0500ha;

- pgr (...)o pow. 0,0251ha z lwh (...)gm. kat. R.podzieliła się na pgr (...)o pow. 0,0186ha, nr (...)o pow. 0,0039ha, nr (...)o pow. 0,0026ha;

- pgr (...)o pow. 0,0198ha z lwh (...)km. kat. R.podzieliła się na pgr nr (...)o pow. 0,0188ha i nr (...) o pow. 0,0010ha;

wykaz zmian:

- dz. ew. nr (...)dzieli się na nowe dz. ew. (...)o pow. 0,06ha (0,0644ha), nr (...)o pow. 0,02ha (0,0189ha), (...)o pow. 0,01ha (0,0135ha) i nr (...) o pow. 0,00 (0,0014ha);

- dz. ew. nr(...)dzieli się na nowe dz. ew. nr (...)o pow. 0,01ha (0,0126ha), nr (...)o pow. 0,01ha (0,0044ha) i nr (...)o pow. 0,19 ha;

-oznaczenie dz. ew. nr (...)i (...)anuluje się;

wykazrównoważników:

- dz. ew. nr (...)składa się z pb (...)o pow. 0,0032ha, pgr (...)o pow. 0,0042ha i pgr (...) o pow. 0,0586ha z KW (...);

- dz. ew. nr (...)składa się z pgr (...)o pow. 0,0140ha z KW (...)oraz pgr (...)o pow. 0,0039ha i nr (...)o pow. 0,0010ha z lwh (...) gm. kat. R.;

- dz. ew. nr (...)składa się z pgr (...)o pow. 0,0100ha z KW (...)i pgr (...)o pow. 0,0026 ha z lwh (...) gm. kat. R.(pkt I).

Ponadto Sąd Rejonowy stwierdził, że wnioskodawcy J. P. (2)oraz S. P.nabyli z dniem 1 października 2005r. na prawach wspólności majątkowej małżeńskiej własność nieruchomości położonej w R.stanowiącej dz. ew. nr (...)o pow. 0,06 ha (0,0644ha) zabudowaną budynkiem mieszkalnym w miejsce dotychczasowych właścicieli hipotecznych (pkt II) oraz stwierdził, że wnioskodawcy J. P. (2)oraz S. P.nabyli z dniem 1 stycznia 2006r. na prawach wspólności majątkowej małżeńskiej własność nieruchomości położonej w R.stanowiącej niezabudowane dz. ew. nr (...)o pow. 0,02 ha (0,0189ha) i dz. ew. nr (...)o pow. 0,01ha (0,0126ha) w miejsce dotychczasowych właścicieli hipotecznych (pkt III). W pozostałym zakresie postępowanie umorzył (pkt IV), zasądził solidarnie od wnioskodawców J. P. (2) i S. P.na rzecz kuratora adw. J. Ś.kwotę 3 690 zł brutto tytułem wynagrodzenia za czynności kuratora (pkt V), nie obciążał wnioskodawców pozostałymi kosztami postępowania (pkt VI) oraz stwierdził, że wnioskodawcy i uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie (pkt VII).

Sąd Rejonowy ustalił, że w księdze wieczystej nr (...)jako właściciele hipoteczni figurują: A. S. (5)– z udziałem 315/11168, F. W.– z udziałem 1563/11168, W. P.– z udziałem 960/11168, Z. P.– z udziałem 960/11168, W. B.– z udziałem 576/11168, E. B. (2)– z udziałem 576/11168, A. C. (4)– z udziałem 64/11168, R. C. (2)– z udziałem 64/11168, S. Ś.– z udziałem 56/11168, P. B.– z udziałem 2730/11168 i I. B.– z udziałem 315/11168. W księdzewieczystej (...)jako właściciel hipoteczny całości nieruchomości figuruje A. J. (3). W lwh (...)gm. kat. R.wpisana jako właściciel jest F. D..

Zgodnie z wyrysem z mapy ewidencyjnej sporządzonej przez inż. J. P. (3) z dnia 4 sierpnia 2000r :

- pb (...)z Kw (...)dzieli się na nowe pb (...)i pb(...)

- pgr (...)z kw (...)dzieli się na nowe pgr (...)i pgr (...)

- pgr (...)z Kw (...)dzieli się na nowe pgr (...), pgr (...), (...)i (...),

Oznaczenie pb (...), pgr (...)i pgr (...) anulowano.

Działka ewidencyjna nr (...)składała się z pb (...), pgr (...), pgr (...), pgr (...)(która powstała z podziału pgr (...)) z KW (...), pgr (...)z KW (...)oraz (...)i (...)z lwh (...)gm.kat. R.. Działka ta dzieli się na nowe działki ewidencyjne o nr: (...)o pow. 0,06 ha (0,0644 ha), (...)o pow. 0,02 ha (0,0189 ha), (...)o pow. 0,01 ha (0,0135 ha) i (...)o pow. 0,00 (0,0014 ha). Nowopowstała działka ewidencyjna nr (...)składa się z dawnych: pb (...)o pow. 0,0032 ha, pgr (...)o pow. 0,0042 ha i pgr (...)o pow. 0,0586 ha z Kw (...); nowopowstała działka nr (...)składa się z pgr (...)o pow. 0,0140 ha z Kw (...)oraz pgr (...)o pow. 0,0039 ha i nr (...)o pow. 0,0010 ha z lwh (...)gm.kat. R.. Działka ewidencyjna nr (...)składa się pgr (...)i (...)i (powstałych z pgr (...)) i pgr (...)z Kw (...)i pgr (...)i (...)z Kw (...)oraz pgr (...)z lwh (...)gm. kat. R.. Działka ta z kolei dzieli się na działki o nr: (...)o pow. 0,01 ha (0,0126 ha), (...)o pow. 0,01 ha (0,044 ha) i (...)o pow. 0,19 h. Nowopowstała działka nr (...)składa się z pgr (...)o pow. 0,0100 ha z Kw (...)i pgr (...)o pow. 0,0026 ha z lwh (...) gm.kat. R..

Do 1975r. współwłaścicielem hipotecznym 1/5 części nieruchomości objętych Kw nr (...) był Skarb Państwa. Na podstawie decyzji administracyjnej Naczelnika Powiatu (...) z dnia 17 lutego 1975r. zniesiono współwłasność pomiędzy Skarbem Państwa i pozostałymi współwłaścicielami nieruchomości, będącymi osobami fizycznymi. Na podstawie tej decyzji Skarb Państwa stał się wyłącznym właścicielem części działek objętych w/w księgą wieczystą, a wyłączonych do innej księgi. Pozostałe działki – a wśród nich grunty wnioskowane do zasiedzenia, przypadły pozostałym współwłaścicielom, a to A. P. (3), K. J., M. J., A. S. (5), F. W., W. P. i Z. P., M. P. (1), W. i E. B. (2), R. C. (3), H. Ś. i F. P.. Obecnie właścicielami tych działek są spadkobiercy wymienionych osób. Powyższa decyzja uprawomocniła się w dniu 4 kwietnia 1975 r.

J. i S. P. pozostają w związku małżeńskim od 1968r. W dniu 10 października 1969r. wnioskodawca S. P. zawarł nieformalną pisemną umowę sprzedaży z M. P. (2), na mocy której nabył własność nieruchomości w R., zabudowanej budynkiem mieszkalnym pod nr (...) oraz szopą. Działka ta była wówczas ogrodzona drewnianym płotem, ogradzającym również obecny ogród aż do potoku M. i obejmowała obecną działkę o nr (...) o pow. 0,06 ha (0,0644 ha). Po zakupie wnioskodawcy wykonali niezbędne remonty, m.in. dachu budynku mieszkalnego, wykopali studnię, wymienili piec grzewczy – następnie od października 1971r. zamieszkali tam i do dnia dzisiejszego zamieszkują w domu oznaczonym nr (...). W czasie swego zamieszkiwania wnioskodawcy dokonywali dalszych remontów i napraw, m.in. wymienili wszystkie okna i drzwi, założyli centralne ogrzewanie, doprowadzili wodę bieżącą, wykonali wylewkę na podłogach we wszystkich pomieszczeniach. Urządzili sobie piwnicę z kotłownią. Wszystkie te nakłady zostały wykonane ze środków pieniężnych pochodzących z wynagrodzenia S. P.. Wnioskodawcy przez cały ten okres dbali o działkę i znajdujące się na niej budynki, wymienili bramę w istniejącym ogrodzeniu, systematycznie wykaszają trawę na działce. Wcześniej wnioskodawcy hodowali zwierzęta (króliki, barany, świnie), dla których mieli stosowne klatki i stajenkę. Wnioskodawcy użytkowali istniejący na działce ogród warzywny, gdzie od początku sadzili ziemniaki, groch, jarzyny, w miejsce starych drzewek owocowych posadzili nowe drzewa wieloletnie (grusze, jabłonie, wiśnie, orzechy), z których korzystali członkowie ich rodziny. Wnioskodawcy nieprzerwanie od początku opłacają podatek od tej nieruchomości. Nikt inny, w szczególności P. B., nie korzystał z tej działki i nie czynił wnioskodawcom przeszkód w korzystaniu, byli oni uważani za właścicieli tego gruntu. Grunty stanowiące obecne działki nr (...), wcześniej użytkowane przez mieszkańców R. jako pastwisko do wypasu bydła wnioskodawcy zajęli w 1975 r., kiedy to otrzymali od Gminy P. zgodę na ogrodzenie terenu powyżej tzw. M. – wnioskodawcy postawili wówczas płot i zrobili kładkę przez potok. Od tego czasu zaczęli użytkować teren obecnych działek ewidencyjnych nr (...), początkowo wypasając tam barany, hodując króliki, kury, kosząc trawę. W okresie późniejszym – po zasypaniu rowu rzecznoego i zamknięciu tzw. M. – w 1986 r. wnioskodawcy posadzili tam drzewka owocowe, synowie wnioskodawców mieli tam drewniany kamping. Po wykonaniu pomiarów przez pracowników Gminy wnioskodawcy od 1976 r. opłacali podatek od tego gruntu. Nigdy nie zawierali z gminą umowy dzierżawy ani użyczenia, nie płacili na rzecz Gminy żadnych – poza podatkiem od nieruchomości - opłat z tytułu użytkowania tych działek.

W dniu 27 października 1998r. J. P. (2) podpisała przedłożoną jej przez P. B. pustą kartę, która – jak była przekonana - miała dotyczyć umowy dzierżawy pasa gruntu położonego poza ogrodzeniem ich działki, na działce ewidencyjnej nr (...) (której nie obejmował wniosek o zasiedzenie). J. P. (2) nie знаła wówczas oznaczeń działek. Treść umowy została wpisana dopiero później przez P. B.. S. P. odmówił podpisu pod tą umową, wnioskodawcy nigdy nie uścili na rzecz uczestnika jakiegokolwiek kwoty tytułem czynszu dzierżawnego. P. B. nigdy nie zwracał się do nich o zapłatę, nie kwestionował wcześniej ich prawa do zajmowanych działek.

Na tle tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy uznał, że wniosek zasługuje na uwzględnienie, bowiem wnioskodawcy posiadali samoistnie przedmiotowe działki przez okres uprawniający do stwierdzenia zasiedzenia na ich rzecz tj. działkę nr (...) od 1969r., natomiast działki nr (...) od 1975r. Ponieważ pierwsza z wymienionych nieruchomości do 1975r. stanowiła współwłasność Skarbu Państwa, zatem w ocenie Sądu Rejonowego okres uprawniający wnioskodawców do jej zasiedzenia mógł rozpocząć bieg dopiero 1 października 1990r., stąd po zastosowaniu skróconego terminu 15 lat wnioskodawcy nabyli jej własność 1 października 2005r. (art. 172 k.c. w zw. z art. 10 ustawy z dnia 28 lipca 1990r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny) Do stwierdzenia nabycia w drodze zasiedzenia działek nr (...) Sąd Rejonowy zastosował trzydziestoletni termin określony art. 172 k.c. Zdaniem Sądu I

instancji zawarcie i wykonywanie umowy dzierżawy gruntów zgłoszonych do zasiedzenia pomiędzy wnioskodawcami a uczestnikiem P. B. nie miało miejsca. O samoistnym użytkowaniu przedmiotowych gruntów przez wnioskodawców świadczy fakt uiszczania podatku od całości tychże gruntów oraz ich uprawianie rolnicze (warzywa drzewa i krzewy owocowe, koszenie, dbanie i pielęgnacja terenu).

Powyższe postanowienie w zakresie punktów II., III., VI. i VII. jedną apelacją zaskarżyli uczestnicy P. B. oraz nieznana z miejsca pobytu uczestniczka F. D. reprezentowana przez adwokata J. Ś. będącego zarazem pełnomocnikiem uczestnika P. B. zarzucając naruszenie:

1. art. 1 i 4 ustawy z 30 października 1974r. Prawo wodne w zw. z art. 172 § 1 i 2 k.c. poprzez ich niezastosowanie i błędne przyjęcie, że wnioskodawcy w latach 1975-1986 byli w samoistnym posiadaniu całych działek nr (...), przez które płynął potok „M. podczas gdy powierzchniowe wody płynące oraz grunt pokryty takimi wodami stanowił własność Skarbu Państwa i jego zasiedzenie nie było możliwe,

2. art. 233 § 1 i 2 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i błędne przyjęcie, że wnioskodawczyni wraz z mężem posiadała samoistnie działki nr (...) począwszy od dnia 1975r., bowiem potok „M. został zasypyany dopiero w 1986r., zaś wnioskodawczyni i świadkowie nie potrafili wskazać granic w/w nieruchomości oraz przebiegu (linii brzegowej) potoku,

3. art. 233 § 1 i 2 k.p.c. poprzez sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę istotnych sprzeczności w zeznaniach wnioskodawczyni i przyjęcie, że w dniu 27 października 1998r. nie doszło do zawarcia skutecznej umowy dzierżawy działek wnioskowanych do zasiedzenia, co doprowadziło w konsekwencji do błędnego ustalenia, że nie doszło do przerwania biegu zasiedzenia oraz w dalszej kolejności do naruszenia art. 172 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 123 § 1 pkt 2 k.c.

4. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez zaniechanie wykazania w uzasadnieniu postanowienia przyczyn, dla których Sąd odmówił wiarygodności i mocy dowodowej zeznaniom uczestnika P. B. i J. B. (2) odnośnie charakteru posiadania wnioskodawców oraz okolicznościom zawarcia umowy dzierżawy i pobierania czynszu dzierżawnego,

5. art. 227 k.p.c. w zw. z art. 217 § 1 k.p.c. i art. 386 § 6 k.p.c. poprzez zaniechanie przeprowadzenia dowodu z akt postępowania administracyjnego o nr (...), w którym zapadła odmowna decyzja odnośnie uwłaszczenia wnioskodawców na działce nr (...).

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wnieśli o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez oddalenie wniosku o zasiedzenie działek nr (...), zasądzenie od wnioskodawców na rzecz uczestnika P. B. kosztów postępowania za I. i II. instancję, zasądzenie od wnioskodawców, względnie Skarbu Państwa na rzecz adwokata J. Ś. wynagrodzenia za czynności kuratora za postępowanie apelacyjne, ewentualnie o uchylenie postanowienia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Przedmiotowe postanowienie w punkcie V zaskarżyli także zażaleniem wnioskodawcy, zarzucając naruszenie art. 100 ust. 1 i 2 ustawy z 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przez pominięcie ich dyspozycji, bowiem wnioskodawcy są w bardzo trudnej sytuacji osobistej i materialnej uzasadniającej odstąpienie od obciążania ich kosztami postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie jedynie częściowo, natomiast zażalenie w całości.

Na wstępie wypada zaznaczyć, że w sprawie nie zaszły uchybienia skutkujące nieważnością postępowania, a których wystąpienie sąd odwoławczy ma obowiązek uwzględnić z urzędu - art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Z uwagi na fakt, iż apelujący P. B. będący współwłaścicielem działki (...) czyli działki przylegającej do drogi publicznej oraz parcel gruntowych (...)i(...), których części wraz z innymi parcelami utworzyły działki (...) czyli tzw. działki za

M.cofnął skutecznie apelację, Sąd Okręgowy umorzył postępowanie apelacyjne w zakresie wywołanym jego apelacją na podstawie art. 391 § 2 k.p.c.

Jeśli chodzi o apelację uczestniczki F. D., to należy w pierwszej kolejności podkreślić, że w/w uczestniczka jako właścicielka parcel (...), (...i (...), które następnie weszły w skład działek nr (...) jest materialnie uprawniona do wniesienia apelacji jedynie co do tej części postanowienia Sądu Rejonowego, które dotyczyło w/w działek, natomiast nie posiada legitymacji do zaskarżenia orzeczenia Sądu I instancji w części stwierdzającej zasiedzenie działki (...). Działka (...) powstała bowiem wyłącznie z parcel gruntowych objętych KW (...), w których w/w uczestniczka nigdy nie figurowała jako właścicielka lub współwłaścicielka. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 13 października 2006r. III CK 371/05 uczestnik postępowania nie jest uprawniony do wniesienia środka odwoławczego wyłącznie na korzyść innego uczestnika postępowania. W/w pogląd tut. Sąd Okręgowy w całości podziela.

Konsekwencją powyższych stwierdzeń tj. faktu cofnięcia apelacji przez P. B.i braku legitymacji F. D.do zaskarżenia orzeczenia Sądu Rejonowego w zakresie stwierdzenia zasiedzenia działki (...) jest to, że Sąd II instancji jest zwolniony od obowiązku szczegółowej oceny zarzutów apelacji w zakresie w jakim dotyczą działki (...).

Po rozważeniu zarzutów apelacji nieznaney z miejsca pobytu F. D.w zakresie dotyczącym działek (...) Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że postanowienie Sadu Rejonowego stwierdzające zasiedzenie w/w działek jest błędne jedynie w części dotyczącej ustalenia daty zasiedzenia. Powyższe wynika stąd, że Sąd Okręgowy nie podziela ustaleń Sądu Rejonowego co do daty objęcia w samoistne posiadanie nr (...)i (...)przez wnioskodawców i okoliczności tego objęcia. W wyniku ponownej oceny dowodów Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, iż wejście wnioskodawców w posiadanie działek objętych apelacją w roku 1975r. nie zostało przez nich wykazane. W tym zakresie zatem apelacja okazała się częściowo zasadna. Okoliczność, że wnioskodawczyni na użytkowanie i zagrodzenie gruntu za M.uzyskała zgodę Gminy R.nie została potwierdzona żadnym dokumentem ani choćby zeznaniami świadków. Jedynymi osobami, które o tej okoliczności wspominają są wnioskodawcy (głównie wnioskodawczyni), lecz ich zeznaniom w tym zakresie nie można nadać waloru wiarygodności. J. P. (2)słuchana w sprawie po raz pierwszy w ogóle nie wspominała o M., czy też o gminnej zgodzie na korzystanie z położonej za nią działki, twierdząc, że gdy wprowadzili się do domu o numerze (...)posadowionym na gruncie zgłoszonym do zasiedzenia (czyli ok. 1971r.), działka była zagrodzona, tak jak na gruncie (czyli w kształcie obecnym), zaś po raz pierwszy o uzyskaniu zgody od Gminy na zagrodzenie spornego gruntu nadmieniła dopiero wtedy, gdy ujawnił się fakt istnienia między działkami nr (...), a (...)tzw. M.Jednakże nieudowodnienie przez wnioskodawców faktu objęcia w posiadanie działek nr (...)w 1975r. nie oznacza, że wnioskodawcy w ogóle nie nabyli praw do ich własności przez zasiedzenie, bowiem analiza zgromadzonych dowodów pozwoliła Sądowi Okręgowemu na poczynienie ustalenia, że małżeństwo P.posiadało przedmiotowe działki samoistnie co najmniej od roku 1982 na podstawie samowolnego objęcia tych działek w swoje władztwo co było możliwe, ponieważ w tym czasie działek tych już nikt inny nie użytkował a było to działki nieduże i zaniedbane a nadto położone pomiędzy parcelą zakupioną nieformalnie od M. P. (2)a torami kolejowymi. Fakt posiadania w/w działek samoistnie przez wnioskodawców co najmniej od 1982r. wynika przede wszystkim z zeznań wójta gminy R.W. W. (2), który z całą stanowczością stwierdził, że gdy przybył do R.w 1982r. to ogrodzenie w obecnych granicach już istniało. Zeznania swoje potwierdził okazując granice posiadania wnioskodawców na gruncie. Także świadek M. N.słuchany podczas wizji lokalnej zeznał, iż odkąd pamięta „istniejący płot drewniany stoi w tym samym miejscu co zawsze”. O posiadaniu przez wnioskodawców co najmniej od początku lat osiemdziesiątych całości spornego gruntu (wszystkich działek zgłoszonych do zasiedzenia) świadczy także fakt uiszczania przez nich podatku od nieruchomości o powierzchni 9 ar od 1980r., co wynika z zaświadczenia na k. 62. Gdyby zatem wnioskodawcy użytkowali jedynie grunt stanowiący obecnie działkę nr (...)o powierzchni 6 ar, to nie opłacaliby podatku od działki dziewięcioarowej (poza sporną nieruchomość nie dysponowali żadnym innym majątkiem nieruchomości). Dodatkowo akta uwłaszczeniowe nr (...)–odnalezione już po wydaniu zaskarżonego postanowienia i dopuszczone jako dowód w sprawie w postępowaniu apelacyjnym dotyczą działki wnioskodawców o powierzchni 9 ar, zaś jako przyczynę odmowy uwzględnienia wniosku wskazuje się zbyt małą powierzchnią gruntów objętych postępowaniem, niespełniających wymogów „gospodarstwa rolnego” (tj. min. 20 ar), nie zaś stwierdzenie braku posiadania zgłoszonej do uwłaszczenia działki przez wymagany okres. Wprawdzie J. P. (2)inicjując postępowanie uwłaszczeniowe podawała, że użytkuje działkę nr (...)o powierzchni

6 ar, jednakże jednocześnie wniosła o jej faktyczny pomiar (zatem miała świadomość, że powierzchnia użytkowanych przez nią gruntów może być błędna), a w wyniku przeprowadzonego pomiaru ustalono, iż przedmiotowa działka nr (...) ma powierzchnię 9 ar. Ponadto przed dokonaniem przy okazji niniejszego postępowania podziałem działki nr (...) obejmowała ona wszystkie działki objęte pierwotnym wnioskiem (tj. działki nr (...)), a J. P. (2) wniosła o stwierdzenie nabycia prawa własności działki nr (...)

Posiadanie przedmiotowych działek przez wnioskodawców miało charakter samoistny, bowiem korzystali oni z nich w nieograniczonym zakresie, uprawiali, kosili, dbali, pielęgowali, płacili podatki. Nie pytali się nikogo o zgodę na podejmowanie czynności w stosunku do spornego gruntu, nikt oprócz wnioskodawców nie korzystał z tych nieruchomości, zaś okoliczni mieszkańcy traktowali ich jak właściciele tychże działek. Taki charakter korzystania z działek przez wnioskodawców potwierdził także uczestnik P. B., który nawet przyznał, że zamiar podpisania umowy dzierżawy gruntów powziął, aby zapobiec ich zasiedzeniu przez wnioskodawców, bowiem ich posiadanie wskazywało na takie prawdopodobieństwo. Okoliczności przedstawione powyżej były niesporne, za wyjątkiem zawarcia przez wnioskodawczynię umowy dzierżawy przedmiotowego gruntu w 1998r, na co wskazywał uczestnik P. B.. Jeśli chodzi o przedmiotową umowę dzierżawy, której apelujący poświęca znaczną część wywodów apelacji to należy stwierdzić, że okoliczności faktyczne związane z tą umową nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia apelacji z kilku powodów. Po pierwsze w umowie dzierżawy nie były wymienione parcele gruntowe własności F. D.. Działki nr (...) nie stanowiły także współwłasności w znaczeniu z art. 195 k.c. apelującej i P. B. a zatem nie jest możliwe przyjęcie że P. B. zawierając umowę dzierżawy działał także na rzecz F. D. i była to czynność zmierzająca do zachowania wspólnego prawa o której mowa w art. 209 k.c. Jeśli chodzi o tę część działek (...), które powstały z dawnej parceli gruntowej (...) wymienionej w umowie dzierżawy to apelująca nie jest uprawniona do kwestionowania orzeczenia Sądu I instancji – o czym była wyżej mowa.

Niezależnie od powyższego wypada krótko nadmienić, Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił, że niewątpliwe podpisanie umowy dzierżawy przez J. P. (2) w 1998r. nie spowodowało przerwania biegu zasiedzenia. Po pierwsze w ocenie Sądu Okręgowego zawarcie takiej umowy przez wnioskodawców jako rodzące dla nich poważne konsekwencje prawne stanowiło czynność przekraczającą zwykły zarząd ich majątkiem i wymagało podpisu obojga małżonków a S. P. umowy tej nigdy nie podpisał. Wszak działkę (...) posiadali samoistnie od 1969r. i już w 1989r. nabyli przez zasiedzenie udziały we współwłasności należące do osób fizycznych. Po drugie umowa dzierżawy nigdy nie została wykonana w tym sensie, że wnioskodawcy nigdy nie zapłacili czynszu dzierżawnego (co przyznał P. B. na ostatniej rozprawie apelacyjnej) i nigdy nie doszło do zmiany charakteru władztwa małżeństwa P. w stosunku do spornych gruntów. Poprzez podpisanie tej umowy nie zmienił się ani fizyczny aspekt samoistnego posiadania (corpus), ani też psychiczny element władania przedmiotem dla siebie (animus).

Całkowicie chybnym okazał się zarzut naruszenia art. 1 i 4 ustawy z 30 października 1974r. Prawo wodne (Dz.U.2012.145), bowiem jak wynika z materiału dowodowego tzw. M. nie znajdowała się na działkach (...), lecz na działkach (...), składających się z parcel (...) i (...), objętych księgą wieczystą nr (...), w których jako właścicielka wpisana jest A. J. (3), a co do których wniosek o zasiedzenie został cofnięty, zaś postępowanie w tym zakresie umorzone. Poza tym tzw. M. nie stanowiła naturalnego ciekłu wodnego lecz sztucznie utworzony rów służący do odprowadzania wody z Młyna, w którym woda płynęła okresowo.

Podsumowując należy stwierdzić, że J. i S. P. posiadali samoistnie i nieprzerwanie działki nr (...) co najmniej od końca 1982r. a ponieważ weszli w ich posiadanie w złej wierze to na mocy art. 172 1 i 2 k.c. nabyli własność przez zasiedzenie po upływie lat trzydziestu. Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzeczono jak w pkt.2. sentencji.

W pkt.3 orzeczono na zasadzie art. 385 k.p.c. w związku z art. 13 §2 k.p.c.

Zażalenie wnioskodawców odnośnie obciążenia ich kosztami wynagrodzenia kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu uczestniczki F. D. okazało się zasadne. Wynagrodzenie kuratora uczestnika nieznanego z miejsca pobytu stanowi koszt sądowy a konkretnie wydatek zdefiniowany w art. 5 ust.1 pkt.3 ustawy z dnia 18 lipca 2005r. o kosztach sądowych w

sprawach cywilnych. Jak wynika z akt sprawy wnioskodawcy uzyskali zwolnienie od kosztów sądowych w całości, a skoro tak to brak podstaw prawnych do zasądzenia od nich na rzecz kuratora należnego mu wynagrodzenia. Żalący nie kwestionowali wysokości przyznanego kuratorowi wynagrodzenia a jedynie fakt obciążenia ich obowiązkiem jego zapłaty a zatem zmiana zaskarżonego zażaleniem punktu mogła polegać wyłącznie na zmianie podmiotu zobowiązanego do wypłaty tego wynagrodzenia. W tym stanie rzeczy na zasadzie art. 100 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. orzeczono jak w punkcie 4. sentencji.

O wynagrodzeniu kuratora apelującej za postępowanie apelacyjne orzeczono na podstawie § 1 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz.U.2013.1476)w zw. z § 6 pkt 5, § 8 pkt 1 i § 13 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461) – przy uwzględnieniu wartości przedmiotu zaskarżenia istotnej dla apelacji F. D.. Przyznane wynagrodzenie powiększono o stawkę podatku VAT (§ 1 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej).

W toku postępowania apelacyjnego powstały dodatkowe koszty związane z koniecznością zaopatrzenia mapy stanowiącej podstawę orzeczenia o zasiedzeniu w stosowne klauzule (...). Koszty te wyniosły ogółem 640,11 zł i jest to wynagrodzenie biegłego A. H.przyznane w pkt. 6 postanowienia na zasadzie art. 288 k.p.c.

W punkcie 6 postanowienia orzeczono na podstawie art. 83 ust 1 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych (Dz.U.2010.90.594). Kosztami tymi w części przypadającej na zmarłą w postępowaniu apelacyjnym J. P. (2) obciążono tych jej spadkobierców, którzy w toku postępowania nie korzystali ze zwolnienia od kosztów sądowych.

W punkcie 8 sentencji orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

(...)